

- Pensionärerna behöver inget särskilt råd. Det har inte andra grupper. Även pensionärerna får använda sig av de kanaler som står till buds för övriga medborgare.
- Politiker och kommunala tjänstemän menar att råden inte fyller någon funktion. De ger ingen ökad kunskap till beslutsfattarna.

Våra argument för pensionärsråd

För vår organisation är pensionärsråden viktiga. Genom dem kan vi vara med och påverka besluten i kommuner och landsting/regioner. Som framgår av handlingsprogrammet har råden kunnat påverka beslut som rör äldre personer.

Vi får ibland frågan varför det skulle finnas några särskilda skäl för att just pensionärerna ska ha egna råd. Här är ett par sådana särskilda skäl:

- I jämförelse med andra grupper i samhället behöver en förhållandevis stor andel äldre personer olika insatser från samhället för sitt välbefinnande. Det gäller äldreomsorg, hälso- och sjukvård, färdtjänst, hjälpmedel, god fysisk tillgänglighet i miljön och gemensamhetskapande verksamheter. Detta beroende av samhällsinsatser, som kommuner och landsting ansvarar för, gör att det finns särskilda skäl för en dialog med organisationer som företräder de äldre.
- Pensionärsorganisationerna organiserar ca hälften av landets pensionärer och har därmed en god representativitet. En dialog med pensionärsorganisationerna ger därför god kunskap om pensionärernas villkor, behov och önskemål.

Som redan nämnts talar man allt oftare om medborgardialoger som ett sätt för medborgarna att påverka politiken mellan valen. Medborgardialoger eller dialogforum behöver inte stå i motsättning till pensionärsråd. Vi kan på goda grunder hävda att pensionärsråden är en form av medborgardialog. Genom sin utformning kan pensionärsråden tjäna som ett gott exempel på en väl utvecklad medborgardialog.

Några punkter kan illustrera detta:

- Råden är en bra form för dialog mellan kommuner/landsting och pensionärsorganisationerna, genom att det finns någon form av reglemente som tydligt anger uppgifterna och formerna för denna dialog.

sammanslaget med handikapprådet/funktionshinderrådet. När vi skriver denna handledning saknas pensionärsråd i ett län. Eftersom förhållandena ändras, kan det se annorlunda ut om en tid. I Västra Götaland finns ett regionalt pensionärsråd och dessutom pensionärsråd som är knutna till sjukvårdsområdena.

Varje år tycks det också ske förändringar genom att något råd försvinner och något annat tillkommer.

Reglemente

Sedan 1999 har det funnits ett centralt utformat reglemente för pensionärsråden. Initiativet togs av pensionärsrörelsen, och tanken var att det officiellt skulle sanktioneras av dåvarande Kommunförbundet och Landstingsförbundet i en överenskommelse. Så långt gick inte de båda kommunförbunden men de ställde sig bakom grundtankarna.

Detta så kallade normalreglemente har också legat till grund för de flesta lokala regler för pensionärsråd. I normalreglementet anges dels rådets uppgifter, dels hur det bör organiseras och administreras. Reglementet gäller både för kommunala pensionärsråd och för läns-pensionärsråd.

Följande uppgifter ingår i normalreglementet:

- att rådet ska förstärka inflytandet i alla frågor som gäller äldre.
- att rådet ska medverka vid förberedelser för upphandling av vårdgivare.
- att rådet ska verka för att pensionärernas frågor beaktas i nämndernas verksamhetsplanering.
- att rådet ska verka för att pensionärernas frågor beaktas i styrelser, nämnder och förvaltningar.
- att rådet kan initiera nya pensionärsfrågor i nämnder och förvaltningar.
- att rådet ska vara remissorgan i frågor som berör pensionärerna.
- att rådet ska vara ett forum för opinionsbildning och kunskapsspridning.

Enligt reglementet bör pensionärsråden ligga under kommunstyrelsen eller landstingsstyrelsen. PRO:s undersökning visar att det är jämnt fördelat mellan kommunstyrelsen och andra nämnder, ofta socialnämnd eller äldrenämnd. I ett par kommuner är det kommunfullmäktige som ansvarar för råden. I en del mindre kommuner är pensionärsrådet sammanslaget med handikapprådet/